

(Фонд стратешке културе, 27.06.2009)

Пре 620 година одиграо се значајан и незаборавни догађај за целокупни православни свет. У срцу Србије, на Косову пољу, одиграла се грандиозна битка. Православна војска српског кнеза Лазара устала је у одбрану родне груди и хришћанских светиња против завојевачке армије турских османлија. Непријатељ је био бројнији, српски војници изгубили су главе у неравноправној бици, преселивши се из отаџбине земаљске у отаџбину небеску.

Битка се одиграла 28/15. јуна 1389. године, на празник светомученика Вида („Видовдан“). И од тог времена тај дан се обележава као дан сећања на велику битку и њене хероје – светомученике кнеза Лазара, витеза Милоша Обилића и друге.

У тој давној епохи било је веома много ратова и битака. Ми се сећамо подвига херојских војника на бојним пољима Русије, Византије, Бугарске, сећамо се победа и пораза, чемера и славе. Али дан Косовске битке у том низу заузима посебно место. Јер ни у једном другом боју није испољена таква бриљантна духовна снага православне војске.

Да, са војне тачке гледишта српска војска јесте тога дана доживела пораз. Али свака битка сем своје спољне стране има и ону другу. Ми чувамо предање о чудесним и дубоко симболичним догађајима који су претходили боју на Косову и пратили ту битку.

Уочи битке свети пророк Илија донео је кнезу Лазару поруку од Богородице: ако Лазар изабере царство земаљско, победиће, ако се определи у корист царства небеског - нека причести војску своју уочи изгинућа, које неће избећи ни он, ни његови витезови. И кнез Лазар се обраћа молитвом Богу:

Мили Боже, што ћу и како ћу?

Коме ћу се приволети царству?

Или ћу се приволети царству,

приволети царству небескоме ,

да или ћу царству земаљскоме?

Ако ћу се приволети царству,

приволети царству земаљскоме,

Земаљско је замалено царство

А небеско увек и довека...

И кнез Лазар, а заједно са њим и сва православна војска, чине свој избор – избор вечног царства небеског. Они улазе у бој са супериорнијим непријатељским снагама. Поставља се питање: зашто? Јер, како следи из горе наведене поруке, победити они не могу – таква је казна Господња. Међутим, за православце, свесне пролазности и узалудности свих земаљских победа и царстава, такав пораз једнак је великој и славној победи. Победи Духа над телом. Вечног над ововременим и сујетним.

Како то правилно истиче публициста Марко Марковић, за Србе је Косово исто што и Голгота за сваког хришћанина. На Косову се жртвује читав један народ. Отуда и најочигледнија паралела са Голготом. Да ли се икада догодио већи пораз од распећа Христовог на Голготи? Међутим, хришћани, оплакујући Христа, истовремено славе Његово Васкрснуће. Пораз је Божја казна у име искупљења. Душу народа притишће

толико грехова, да се они могу једино крвљу сапрати и искупити. Народна свест сматра косовску жртву богоугодним делом. Јер онај који са Христом пати, тај ће се са Христом и спасити. Ко је са Христом разапет, са Христом ће и васкрснути. Као што је после Голготе уследило Васкрсење Христово, тако је и после Косовске битке уследило васкрснуће народа српског. По речима светитеља Николаја Велимировића, Косово је „зауставило морални распад српског народа, дало нам читаву галерију витезова вере, части и самопожртвовања, која се несумњиво цени више од некакве галерије мермерних кипова, које су у мирно време створили народи који нису имали своје Косово“.

Српска војска на Косову пољу исказала је лик истински православне војске, за коју је Више и Вечно важније од временског и пролазног, а царство небеско – важније од земаљског. Зато је Видовдан празнични и незаборавни дан за све нас – православне људе Србије, Русије, Бугарске, Грчке и било којих других земаља.

Данас је место битке – покрајина Косово и Метохија, колевка српске културе и државности, средиште огромног броја православних светиња – окупирано од стране албанских сепаратиста под руководством и уз свесрдну подршку њихових западних ментора, и фактички је отргнуто од Србије. Поново, као и пре 620 година, због грехова наших и због нашег духовног сиромаштва и унутрашњих раздора, непријатељи православне вере празнују земаљске победе. Преостали на Косову Срби изложени су суровим лишавањима и прогонима. Ко ће им помоћи?

Кнез Лазар, примајући мученичку смрт у бици, веровао је да његова жртва води у будуће Васкрсење, да његов временски пораз предодређује будућу Победу. На нама, који поштујемо његов подвиг – православне хришћане и патриоте, како у Србији, тако и изван њених граница – у првом реду на нама лежи та дужност. Не могу, нити имају право потомци јунака палих 1389. године на Косову пољу да допусте да света православна земља Косово и Метохија поново буде изгубљена за Србе, немају право да њихову жртву учине узалудном.

Само захваљујући укупним напорима свих православних, неравнодушних на судбину Косова људи, покрајина поново може постати српска. Нема наде у то да ће ситуацију разрешити званичне владе, „светска заједница“ и којекакви милитаристички институти данашњег света. Не надајмо се „у кнезове и синове људске“ (Пс.145). Нећемо пребацивати нашу дужност ни на ког другог. Једино ако ми – православни – превазиђемо унутрашње раздоре, ако духовно стасамо и научимо се снази духа Христовог, ратном искуству и мудрости, можемо издржати и победити у новој Косовској бици.

„Свет сав у злу лежи“ – каже св. апостол Јован Богослов (1 Јн. 5,19). То јест, зло је уобичајено стање нашег грешног света и ми нисмо кадри да у потпуности искоренимо то зло. Да ли то значи да ми треба да будемо равнодушни, да ленчаримо и не помишљамо на борбу за српско Косово? Не, и још једном не!

Одредивши сваком од нас место у овом свету, Господ нам је дао разум и слободу воље, позвао нас на дејствовање. Како нас учи св. Апостол Јаков, „као што је тело без духа мртво, тако је и вера без дела мртва“ (Јак. 2,26). И борићемо се против зла у мери наших снага и моћи. Кнез Лазар, одредивши се уочи битке за царство небеско, није доколичарио, није положио оружје нити је покренуо војску у повлачење. Упустио се у бој и тиме показао пример да се мора вршити своја дужност чак и онда кад нема наде у земаљску победу.

Зато се на Видовдан ми поново и поново сећамо подвига кнеза Лазара и молимо га за свету помоћ. Ми верујемо у то да се он заузео код Господа за многострадалну земљу Косово и Метохију и њене православне људе.

Сверуски покрет „Косовски фронт“ честита свим православцима велики духовни празник, жели духовну снагу и успех у нашем заједничком светом послу ослобођења Косова и чврсту веру у будућу Победу.

<http://rs.fondsk.ru/article.php?id=2268>